

**Protikorupčný program
Úradu vlády Slovenskej republiky
(aktualizácia k 30. júnu 2024)**

Bratislava

Júl 2024

1. Úvod

Protikorupčný program Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „protikorupčný program ÚV SR“) bol vypracovaný v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená *Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023* (ďalej len „Protikorupčná politika SR“). V zmysle úlohy B.4. citovaného uznesenia sú ústredné orgány štátnej správy povinné vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z protikorupčného programu ÚV SR a aktualizovať tento program každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok.

Aktualizovaný protikorupčný program ÚV SR v roku 2024 nadväzuje na schválenú Protikorupčnú politiku SR. Protikorupčný program ÚV SR bol prijatý 31. augusta 2019 a aktualizovaný v rokoch 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024.

Adresátmi protikorupčného programu ÚV SR sú zamestnanci Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „ÚV SR“). Účelom protikorupčného programu ÚV SR je definovať konkrétne kroky na predchádzanie korupcii, najmä prostredníctvom riadenia korupčných rizík a zmenšovania priestoru na ich vznik a existenciu. Aktuálne znenie protikorupčného programu ÚV SR sa nachádza na webovom sídle na adrese <https://www.bojprotikorupcii.gov.sk>.

2. Vymedzenie pojmov a použité skratky

Na účely realizácie aktualizovaného protikorupčného programu ÚV SR sa používajú pojmy, ktoré sú vymedzené v glosári pojmov.¹

POUŽITÉ SKRATKY

EHP	Európsky hospodársky priestor
NPKP	Národný protikorupčný program
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
SBŠ	Sekcia bezpečnosti štátu
RPKP	protikorupčný program ÚV SR
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
SR	Slovenská republika

3. Východiská aktualizácie protikorupčného programu ÚV SR

Podkladom pre vypracovanie aktualizácie protikorupčného programu ÚV SR je vyhodnotenie úloh z predchádzajúceho protikorupčného programu ÚV SR (aktualizácia k 30. júnu 2023), nadviazanie na cyklicky sa opakujúce úlohy a pokračujúce plnenie niektorých úloh. Ďalším podkladom aktualizácie protikorupčného programu ÚV SR k 30. júnu 2024 je vyhodnotenie dotazníkového prieskumu ku korupčným rizikám pre zamestnancov ÚV SR, ktorý sa uskutočnil v období od 15. mája 2024 do 24. mája 2024.

Taktiež bolo pri aktualizácii protikorupčného programu ÚV SR prihliadnuté na odporúčania OECD vyplývajúce z publikácie „*OECD Integrity Review of the Slovak Republic*“ (ďalej len „*Integrity Review*“), ktorá komplexne analyzuje stav integrity vo verejnej správe v SR a navrhuje konkrétne opatrenia v tejto oblasti.

¹ https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/data/files/7257_riadenie-korup-rizik_priloha1_glosar_fin_skr.pdf

4. Riadenie korupčných rizík na ÚV SR

Softvérový nástroj na riadenie korupčných rizík sa začal využívať v roku 2019. Tento nástroj má v praxi podobu dotazníkového prieskumu ku korupčným rizikám pre zamestnancov ÚV SR. Účelom dotazníkového prieskumu je identifikovať a vyhodnotiť, do akej miery je organizácia vystavená korupcii a aké korupčné riziká by mohli ohroziť riadne fungovanie ÚV SR. Dotazníkový prieskum ku korupčným rizikám na ÚV SR prebiehal v období od 15. mája 2024 do 24. mája 2024. Prieskumu sa zúčastnilo 62 zamestnancov ÚV SR z viacerých organizačných jednotiek, čo predstavuje účasť 9%.

V rámci prieskumu respondenti najčastejšie identifikovali nasledovné riziká, ktoré by mohli viesť ku vzniku korupcie

- nedostatočná dôvera zamestnancov v systém ochrany oznamovateľov (možné – 40%);
- nedostatočné vymáhanie osobnej zodpovednosti za škodu spôsobenú korupčným správaním alebo protispoločenskou činnosťou (málo pravdepodobné – 38%);
- nevyvodenie zodpovednosti za chybné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup v dôsledku korupčného konania (málo pravdepodobné – 36%);
- nedostatočná znalosť možnosti ochrany pred odvetnými opatreniami (málo pravdepodobné – 35%);
- neznalosť alebo nezrozumiteľnosť právnej úpravy pre vyvodenie zodpovednosti za chybné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup v dôsledku korupčného konania (málo pravdepodobné – 32%);
- chýbajú účinné mechanizmy na zabránenie nenáležitému vnútorným tlakom na rozhodovanie (málo pravdepodobné – 32%);
- neexistujú sa príčiny nedodržania lehoty na vydanie rozhodnutia a vytvára sa priestor na vynucovanie úplatku (málo pravdepodobné – 32%).

Treba však zdôrazniť, že identifikované korupčné riziko neznamena, že už dochádza ku korupcii alebo s ňou súvisiacej inej protispoločenskej činnosti. Toto riziko iba naznačuje, že existuje priestor, príležitosť alebo vhodné podmienky na korupčné konanie alebo samotné uskutočnenie korupčnej transakcie.

Návrhy na odstránenie najčastejšie identifikovaných korupčných rizík sú súčasťou navrhovaných konkrétnych protikorupčných opatrení v rámci ÚV SR. Dotazníkové prieskumy sa budú aj naďalej uskutočňovať prostredníctvom softvérového nástroja, ktorý sa bude zdokonaľovať. Týmto spôsobom sa zamestnanci ÚV SR reálne podieľajú na praktickej aplikácii Protikorupčnej politiky SR na ÚV SR. V súčasnosti prebiehajú konzultácie s dotknutými subjektami o spôsobe ďalšej realizácie týchto dotazníkových prieskumov.

5. Ciele a opatrenia

Cieľmi aktualizácie protikorupčného programu ÚV SR sú

1. Monitorovanie riadenia protikorupčných činností na ÚV SR;
2. Zvyšovanie povedomia zamestnancov ÚV SR o protikorupčných opatreniach;
3. Posúdenie odporúčaní vyplývajúcich z publikácie Integrity Review;
4. Budovanie povedomia a zber dát v oblasti vnímania korupcie verejnosťou prostredníctvom komunikačnej kampane.

CIEĽ 1: Monitorovanie riadenia protikorupčných činností na ÚV SR

Opatrenie č. 1. 1: Vydanie novej smernice č. 6/2024 o opatreniach v oblasti prevencie korupcie a korupčného správania na Úrade vlády Slovenskej republiky s cieľom zabezpečiť efektívnejšie dodržiavanie štandardov ISO 37001:2016

Základom riadenia protikorupčných činností na ÚV SR sú správne nastavené pravidlá v riadiacich interných aktoch. Základným interným riadiacim aktom v oblasti prevencie korupcie je Smernica vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky č. 6/2024 o opatreniach v oblasti prevencie korupcie a korupčného správania na Úrade vlády Slovenskej (ďalej len „*smernica č. 6/2024*“).

Predmetom novelizácie bude úprava protikorupčnej doložky a jej aplikácia v praxi, a aktualizácia súvisiacich interných riadiacich aktov na ÚV SR

Konkrétne kroky pre zabezpečenie plnenia opatrenia	1. Novelizácia znenia protikorupčnej doložky a jej zapracovanie ako prílohy do smernice č. 6/2024 2. Aktualizácia súvisiacich interných riadiacich aktov
Ukazovatele plnenia opatrenia	1. Novelizované a schválené znenie protikorupčnej doložky a jej zapracovanie ako prílohy do smernice č. 6/2024 2. Novelizované súvisiace interné riadiace akty
Gestor	SBŠ
Spolugestor	Právny odbor a príslušné útvary ÚV SR
Termín pre splnenie konkrétnych krokov	Do 30. júna 2025

Opatrenie č. 1. 2: Implementácia všetkých opatrení protikorupčnej normy ISO 37001/2016

S dôrazom na implementáciu všetkých opatrení z protikorupčnej normy ISO 37001 a ich účinnej aplikácie v praxi, vykonáva SBŠ interné audity za účelom monitorovania plnenia povinností vyplývajúcich z internej smernice č. 6/2024. Zároveň, SBŠ vypracúva správu z mimoriadneho preskúmania systému riadenia protikorupčných činností na ÚV SR, ktorú predkladá na prerokovanie vedúcemu ÚV SR a na vedomie predsedovi vlády SR. Okrem iného je ÚV SR každoročne auditovaný externými audítormi za účelom preskúmania súladu normy ISO 37001 s internými riadiacimi aktmi ÚV SR.

Konkrétne kroky pre zabezpečenie plnenia opatrenia	1. Vykonanie interných auditov na ÚV SR za účelom monitorovania plnenia povinností vyplývajúcich z internej smernice č. 6/2024 2. Vypracovanie správy z mimoriadneho preskúmania systému riadenia protikorupčných činností na ÚV SR 3. Podrobenie sa externému auditu za účelom preskúmania súladu normy ISO 37001 s internými riadiacimi aktmi ÚV SR 4. Zabezpečenie certifikácie interných audítorov SBŠ
Ukazovatele plnenia opatrenia	1. Správy z vykonaných interných auditov na ÚV SR za účelom monitorovania plnenia povinností vyplývajúcich z internej smernice č. 6/2024 2. Vypracovaná a schválená správa z mimoriadneho preskúmania systému riadenia protikorupčných činností na ÚV SR 3. Správa z externého auditu z preskúmania súladu normy ISO 37001 s internými riadiacimi aktmi ÚV SR 4. Certifikáty pre zamestnancov SBŠ
Gestor	SBŠ
Spolugestor	Organizačné útvary ÚV SR
Termín pre splnenie konkrétnych krokov	Do 31. mája 2025

Opatrenie č. 1. 3: Aktualizácia metodického odporúčania k riadeniu korupčných rizík

[Metodické odporúčanie k riadeniu korupčných rizík](#) je určené ústredným orgánom štátnej správy, ako aj všetkým úrovniam verejnej moci vrátane orgánov samosprávy a organizácií v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti orgánov verejnej správy.

Identifikácia, analýza, posúdenie a vyhodnotenie korupčných rizík je súčasťou vytvárania dôkazného základu na vypracovanie a vykonávanie účinných opatrení na zmiernenie, resp. elimináciu korupčných rizík v organizácii. Dôkazný základ vyplývajúci z vyhodnotenia identifikovaných korupčných rizík je takisto podmienkou na vytvorenie efektívneho rezortného protikorupčného programu.

Posudzovanie korupčných rizík ako súčasť ich riadenia zahŕňa súbor činností a mechanizmov, prostredníctvom ktorých sa stanoví pravdepodobnosť výskytu priestoru, podmienok, príčin či príležitosti na korupciu alebo pravdepodobnosť výskytu samotnej korupcie.

Konkrétne kroky pre zabezpečenie opatrenia	Aktualizácia metodického odporúčania k riadeniu korupčných rizík
Ukazovatele plnenia opatrenia	Aktualizované metodické odporúčanie k riadeniu korupčných rizík zverejnené na webovej stránke
Gestor	SBŠ
Spolugestor	
Termín pre splnenie konkrétnych krokov	Do 30. júna 2025

CIEĽ 2: Zvyšovanie povedomia zamestnancov ÚV SR o protikorupčných opatreniach

Opatrenie č. 2. 1: Zlepšovať systém protikorupčného vzdelávania a zvyšovať povedomie o systéme riadenia protikorupčných činností na ÚV SR

Vzdelávanie zamestnancov ÚV SR a zvyšovanie povedomia o systéme riadenia protikorupčných činností je nevyhnutné pre budovanie protikorupčného prostredia. Spoznanie jednotlivých inštitútov a procesov predstavuje základný predpoklad pre ďalšie nadväzujúce kroky prevencie korupcie, ktorými je najmä aplikácia pravidiel v praxi. Pri zefektívňovaní systému protikorupčného vzdelávania sa kladie dôraz na skutočné, praktické uplatňovanie a vyhodnocovanie účinnosti protikorupčného úsilia a odstránenie nedostatkov v aplikačnej praxi, napríklad pri uplatňovaní zákonov a predpisov.

Vzdelávacie aktivity zahŕňajú jednak úvodné protikorupčné vzdelávanie pre novoprijatých zamestnancov ÚV SR, a jednak priebežné protikorupčné vzdelávanie pre všetkých zamestnancov ÚV SR. Udržanie kontinuity spolupráce s medzinárodnými organizáciami (napr. Medzinárodná protikorupčná akadémia, OECD) pri príprave a realizácii školení, či školiacich a vzdelávacích materiálov.

Konkrétne kroky pre zabezpečenie plnenia opatrenia	1. Príprava plánu vzdelávacích aktivít v oblasti prevencie korupcie 2. Realizácia vzdelávacích aktivít v oblasti prevencie korupcie 3. Realizácia prieskumu medzi zamestnancami ÚV SR o úrovni povedomia o systéme riadenia protikorupčných činností 4. Priebežná aktualizácia webového sídla „Prevencia korupcie“ na stránke ÚV SR
Ukazovatele plnenia opatrenia	1. Plán vzdelávacích aktivít v oblasti prevencie korupcie 2. Uskutočnené vzdelávacie aktivity v oblasti prevencie korupcie 3. Vykonaný prieskum medzi zamestnancami ÚV SR o úrovni povedomia o systéme riadenia protikorupčných činností 4. Aktualizácia webového sídla „Prevencia korupcie“ na stránke ÚV SR
Gestor	SBŠ
Spolugestor	Kancelária generálnej tajomníčky, Osobný úrad
Termín pre splnenie konkrétnych krokov	Do 30. júna 2025

CIEL 3: Posúdenie odporúčaní vyplývajúcich z publikácie Integrity Review

Opatrenie č. 3. 1: Posúdenie odporúčaní z Integrity Review

Jedným z kľúčových výstupov projektu k zlepšovaniu integrity vo verejnej správe SR je publikácia OECD Integrity Review, ktorá poskytuje prehľad integrity verejnej správy v SR a navrhuje konkrétne odporúčania na jej zlepšenie. Po posúdení odporúčaní v tejto publikácii týkajúcich sa kompetencií ÚV SR budú relevantné odporúčania začlenené do interných riadiacich aktov ÚV SR.

Konkrétne kroky pre zabezpečenie plnenia opatrenia	Posúdenie a implementovanie vybraných odporúčaní z Integrity Review do interných riadiacich aktov ÚV SR
---	---

Ukazovatele plnenia opatrenia	Novelizované interné riadiace akty ÚV SR, doplnené o relevantné odporúčania z Integrity Review
Gestor	SBŠ
Spolugestor	Právny odbor a príslušné útvary ÚV SR
Termín pre splnenie konkrétnych krokov	Do 30. júna 2025

CIEĽ 4: Budovanie povedomia a zber dát v oblasti vnímania korupcie verejnosťou prostredníctvom komunikačnej kampane

Opatrenie č. 4. 1: Realizácia komunikačnej kampane a zber dát o povedomí verejnosti o korupcii

Pre zefektívnenie boja proti korupcii a zároveň zvýšenie povedomia verejnosti o korupcii ÚV SR pripravil dotazník zameraný na vnímanie korupcie v Slovenskej republike. Dotazník je anonymný a pozostáva z 19 otázok. Cieľom je zozbieranie dát o povedomí verejnosti pri vnímaní korupcie. Na základe týchto údajov je možné lepšie nastavovať jednotlivé opatrenia na predchádzanie protispoločenskej činnosti.

Zber dát bude prebiehať formou spomínaného dotazníka v rámci plánovanej komunikačnej kampane. Kampaň bude realizovaná v súčinnosti s inými orgánmi verejnej správy. Rovnako bude zverejnená na webovom sídle ÚV SR.

Konkrétne kroky pre zabezpečenie plnenia opatrenia	Realizovanie komunikačnej kampane v oblasti prevencie korupcie v spolupráci s inými orgánmi verejnej správy Zber dát formou dotazníka v rámci prebiehajúcej komunikačnej kampane
Ukazovatele plnenia opatrenia	Vyhodnotenie dotazníka, získanie dát o povedomí a vnímaní korupcie verejnosťou
Gestor	SBŠ
Spolugestor	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Termín pre splnenie konkrétnych krokov	Do 30. apríla 2025
---	--------------------

6. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia protikorupčného programu ÚV SR

Účelom monitorovania protikorupčného programu ÚV SR je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a mieru dosiahnutých zlepšení na ÚV SR. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie.

Pri monitorovaní sa prostredníctvom SBŠ priebežne zbierajú údaje a informácie o stave vykonávania opatrení zainteresovanými subjektami. Na zabezpečenie bezproblémového priebehu monitorovania a náležitého vyhodnotenia protikorupčného programu ÚV SR je však nevyhnutná spolupráca a súčinnosť všetkých organizačných útvarov ÚV SR.

Pri hodnotení sa berie do úvahy aj určenie nedostatkov (resp. slabých stránok), ktoré majú nepriaznivý vplyv na schopnosť identifikovať, zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká. Zároveň sa identifikujú príčiny nevykonania alebo nedostatočného vykonávania opatrení. Takisto sa uvedie, aké zlepšenia sa dosiahli, aké sú trendy a poučenia pre ďalšie obdobie.

Keďže protikorupčný program ÚV SR je otvorený dokument, počíta sa s tým, že v prípade potreby a zistenia nedostatkov a nových skutočností bude priebežne aktualizovaný. SBŠ v súčinnosti s útvarmi ÚV SR navrhne prípadné zmeny a doplnenia jednotlivých opatrení, riešenia problémov a spôsoby eliminácie prekážok spomaľujúcich alebo znemožňujúcich realizáciu protikorupčného programu ÚV SR.

Súhrnné hodnotenie vykonáva SBŠ v súčinnosti s osobou vykonávajúcou dohľad raz ročne za uplynulý kalendárny rok a predkladá vedúcemu ÚV SR najneskôr 30. júna nasledujúceho roku.